

Thema Kind: de geboorte van Krishna

Benodigheden

Echelonboek *De Vleugels van de Tijd*. In dit boek is over dit thema meer informatie te vinden. Wilt u meer weten over de beschreven werkvormen, raadpleeg dan het overzicht in het werkvormen ABC op de bladzijden 150 t/m 175 van dit boek of hoofdstuk 7 van het Echelonboek *Geestelijke stromingen geven*.

Deze les is uitgewerkt aan hand van dit hoofdstuk 7 uit *Geestelijke stromingen geven*:

- + Waarom: Het nut van het behandelen van de desbetreffende onderwerp.
- + Daarom: De nodige uitleg en achtergrondinformatie bij dit onderwerp
- + Doen: Gebruik van het viertaktmodel voorbereiden, semantiseren, consolideren en controleren

De aanbevolen liederen komen grotendeels uit de liedbundel *Eigen-wijs*. Deze liedbundel is voor kinderen van 4-12 jaar en bevat ruim driehonderd liederen, verdeeld over alle groepen van het basisonderwijs.

Materiaal

- + een kaars
- + werkblad

Waarom

In de laatste weken voor de kerstvakantie is er voor de scholen een mogelijkheid om het kalenderjaar af te ronden met een onderwerp dat veel mensen aanspreekt.

Het thema kind zal veel mensen aanspreken omdat in de maand december de geboorte van Jezus wordt herdacht. We gaan hier viertal geboorte verhalen behandelen. De geboorteverhalen van kinderen uit de vier grote tradities die, voorbestemd, een grote rol gaan vervullen op aarde. De geboorteverhalen van Krishna (hindoeïsme), Mohammed (islam), Mozes (jodendom, christendom, islam), Jezus (christendom).

In de koran is te lezen dat Jezus wordt geboren onder een palmboom die verse dadels gaf aan Maria en waar een beekje ontsprong om haar te laven.

Zie ook het thema Kind uit het boek *De Vleugels van de Tijd* (blz. 92 - 95)

Daarom

Voor alle basisscholen die zich willen bezighouden met de thema's die in deze periode actueel zijn: namelijk dat het kind centraal staat en dat het kind het symbool is van de toekomst.

Doen

Lieder

Hierbij zijn de volgende liederen uit de liedbundel *Eigen-wijs* goed te gebruiken:

- + Kerstliedje
- + Midden in de winternacht (eind van alle coupletten: .. laat de trom, laat de beltrom horen: Christus is geboren)
- + Es nadal
- + Mary had a baby
- + Cheapeau

N.B. Hierboven staat een beperkt aantal liederen. Wanneer u ter gelegenheid van het christelijk kerstfeest meer liederen met de kinderen samen wilt zingen, dan adviseren wij u om 'oude' en 'traditionele' liederen uit te kiezen zoals 'Nun zijt wellekome', 'Eer zij God in

onze dagen', 'Midden in de winternacht', 'O denneboom', 'De herdertjes lagen bij nachte', 'Hoe leit dit kindeke', 'Er is een kindeke geboren op aard', 'Stille nacht, Heilige Nacht'. De reden is dat deze oude teksten bij jong en oud tot de verbeelding spreken en dat vrijwel iedereen ze mee kan zingen.

Algemeen

Benodigdheden

- + Krantenknipsels waarop teksten en foto's te zien zijn over het onrecht dat voorkomt op de wereld
- + Geboortekaartjes waarop zo mogelijk wensen of gedachten staan voor een goede toekomst
- + Oude en nieuwe kerstkaarten die te maken hebben met kinderen, baby's en onderwerpen en symbolen die met de aarde, milieu, vrede te maken hebben
- + Bijbel of een kinderbijbel (zie de bijbelrooster op deze website)
- + Materiaal om poppen (baby's) te maken
- + Attributen die bij een bepaalde thema horen:
 1. Krishna: een kussen waarop het kind Krishna komt te liggen met daaromheen (gedroogde of kunst) bloemen en waxinelichtjes;
 2. Mozes: een rieten mand waarin het kind Mozes komt te liggen, gewikkeld in een zwart / wit gestreept kleding (lijkt op een joodse gebedskleding);
 3. Mohammed: een reiswieg waarin het kind Mohammed komt te liggen met daarbij een stok of een staf (want hij zal zich af en toe - als herder- moeten verdedigen in een onveilige wereld);
 4. Jezus: een houten bak (voederbak) waar het kindje Jezus in komt te liggen met een kroon op zijn hoofdje.

Extra verwerkingsmogelijkheid: een midwinterhoorn blazen

Informatie

Het gebruik stamt uit de 12/13e eeuw en de hoorn had evengoed advents- of kersthoorn kunnen heten, zij het dat het Nederduitse en het Twentse dialect het woord Kerstmis niet kent. Men spreekt daar veeleer over Midwinter (Mirreweenter), wanneer over de kersttijd wordt gesproken.

De herders die de geboorte van Jezus aankondigen, staan aan de basis van het oude gebruik. Dat is te zien op de drielijken van de schilders Rogier van der Weyden en Jeroen Bosch.

Vandaag de dag trekken in de Münsterlandse plaats Mettingen op de eerste adventszondag kinderen van drie tot elf jaar langs de huizen om de blijde boodschap te brengen. Dat doen ze al toeterend op de hoorntjes van flessen, waar de bodem is uitgehaald.

Werkvorm

Kinderen kunnen bij ieder verhaal of op een bepaald moment blazen op een hoorn of een ander blaasinstrument.

Vergelijking met andere godsdiensten en culturen:

1. de Sjofer. Dit is een blaasinstrument dat gebruikt wordt in de joodse traditie. De rabbijn blaast op zijn Sjofer tijdens het ondergaan van de zon.
2. de Ligawka in Oost- en Noordoost- Polen. In de loop van de 19e eeuw kreeg de hoorn een functie in de liturgie van de advent. Het adventsblazen vond steeds op drie locaties plaats: in of bij de kerk, op het kerkhof en in de woonwijk.

Vorbewerken (is het bekend?)

Begin met de vraag of de kinderen iemand kennen die zwanger is. Laat het kind daarover vertellen. U kunt dan een kringgesprek starten over geboorte: wat gebeurt er allemaal als voorbereiding op een geboorte? Naam bedenken, wieg klaarzetten, kamertje verven,

kleertjes uitzoeken...

Wat gebeurt er zoal als er een baby geboren is? Kaartjes sturen, mensen komen op bezoek, beschuit met muisjes eten...

N.B. zorg dat u bij dat onderdeel een aantal geboortekaartjes bij de hand heeft waarop ook duidelijk teksten of afbeeldingen te zien zijn die op gewenste voorspoed duiden.

Het bovenstaande is vrij westers. Bij moslims, hindoes, joden hebben ze nog andere gebruiken zoals afscheren van het haar, een vuuroffer, bidden voor het huisaltaar (hindoes), doop (christenen), influisteren en het scheren van het hoofdhaar (moslims).

Over die verschillende gebruiken kunnen de kinderen vertellen wanneer zij daarmee bekend zijn. Naar aanleiding van het kringgesprek kunt u met de kinderen een themahoek opbouwen waar allerlei dingen in komen te staan die met geboorte te maken hebben.

Zie ook het Echelonboek *Geestelijke stromingen geven* hoofdstuk 3.

Semantiseren (is het onderwerp duidelijk?)

Wanneer u onderstaand geboorteverhaal gaat vertellen, vraag dan aan de kinderen of zij wel eens van Krishna hebben gehoord. Het geboortefeest wordt begin augustus in gevierd.

Dan vertelt u de kinderen het volgende verhaal:

Heel lang geleden was er een koning in Noord-India. Hij heette Kamsa. Hij wilde de baas over iedereen zijn. Hij was streng en de mensen mochten niets van hem: niemand mocht zeggen wat hij/zij dacht en voelde, niemand mocht naar een ander land reizen. De mensen mochten ook geen beeld van een god in huis hebben. Men mocht ook geen heilige boeken lezen. Verboden was verder om god Vishnu te (ver)eren.

De mensen wisten echter dat een kind hen zou helpen. Het achtste kind van de zus van de koning Kamsa. Hij zou er voor zorgen dat koning Kamsa geen koning meer zou zijn. Kamsa kon dan niet meer gemeen zijn.

Kamsa was helemaal niet blij dat eens een kind van zijn zus zijn macht zou afpakken. Daarom liet hij alle kinderen van zijn zus en andere familieleden doden. Hij zette zijn zus met haar man in de gevangenis. Om de gevangenis liepen olifanten, wilde honden en soldaten. Niemand kon zomaar de gevangenis uit.

In de gevangenis werd Krishna, het achtste kind van zijn zus, geboren. Zijn lichaam had de kleur van hemels blauw. Zijn ogen waren als lotusbloemen. Het was God zelf.

Na de geboorte van Krishna vielen de boeien van de enkels van zijn vader af. De vader begreep dat God hem zou helpen. Hij legde Krishna heel voorzichtig in een mand en sloop de gevangenis uit.

Niemand hield hem tegen. Alle soldaten sliepen, de olifanten en de wilde honden keken vriendelijk en stilletjes naar hen. En het regende. Hun voetsporen spoelden door het vele water weg.

De vader droeg zijn zoontje in het donker over de rivier en bracht Krishna bij de herders. En het fijne was dat Krishna bij de herders als een gewoon kind kon opgroeien. Hij werd de herder van de koeien. Doordat hij goed fluit kon spelen werd hij al snel de lieveling van het dorp.

Vraag aan de kinderen of de ouders van Krishna zo'n leuke voorbereiding konden organiseren voor de geboorte van hun achtste kind. Konden ze ook leuke kaartjes versturen en bezoek ontvangen?

Waarom zou het verhaal van de geboorte van Krishna bij veel mensen populair zijn!?

Consolideren

De jongsten kunnen het werkblad inkleuren waarop getekend is hoe de ouders hun kind Krishna tegen de gevaarlijke dieren en het vuur beschermen.

Met de oudere kinderen kunt u door middel van een associatie of woordveld het verschil uitwerken van de geboorte van een kind hier in het westen en van Krishna. Deze associatie of woordveld bewaren, want bij de andere geboorteverhalen zijn er ook woordvelden als werkvorm.

U kunt (voor de kleinsten) een wiegje neerzetten waarin een pop of een beeldje (Krishna) wordt gelegd. Om de wieg kunt u bloemen leggen, waxinelichtjes laten branden, geboorteliedjes zingen en wensen uitspreken.

Informatie

Het is in India de gewoonte dat men om de wieg allerlei liedjes zingt over de deugden en ondeugendheden van een kind. Zo laten de mensen zien dat de baby als een gewoon mens begint en daar best grapjes over kunnen worden gemaakt.

Niets menselijks is vreemd aan God, die eigenlijk gekomen is om hen te helpen. De liefde naar het kind toe is voor een hindoe hetzelfde als de liefde voor God.

Controleren (afronden)

Deze bijeenkomst (eerste week) kan worden afgesloten met het maken van een kaart naar aanleiding van de geboorte van Krishna.

De oudere kinderen kunnen rond dit thema een woordspelletje maken: zoals een elfje. De teksten kunnen worden voorgelezen bij één brandende kaars (dit thema kan er zo mee worden geopend en / of afgesloten).

Een aantal suggesties voor een 'gezamenlijke' afsluiting: raadpleeg hierbij het boek *De Vleugels van de Tijd* (bladzijde 10).